

ВАРІАНТ 2

Завдання стосуються речень, що первісно становили зв'язний текст. Прочитайте речення й виконайте завдання до них (цифри в дужках позначають наступне слово).

▲ Тобі потрібно розвивати ноги, щодня робити вправи (1)**фізичні**, та гартувати горло.

● Через шість років ти станеш (2)**дорослим**, а цього часу, повірь мені, дуже мало для саморозвитку.

◆ Сину, ти повинен мати міцне тіло, аби бути здоровим, тому (3)**завше** будь мужнім і розважливим.

■ Що у твій вік набувають за годину, (4)**потім** не набудуть і за цілий день праці.

□ Тож вироби в собі свого суддю, щоб міг сам себе сварити, (5)**якщо** щось не так учинив.

Завдання 1. Первісний текст буде відновлено, якщо речення розташувати в послідовності, запропонованій у рядку

А) ◆ □ ▲ ■ ●

Б) ◆ ▲ ● ■ □

В) ◆ ■ □ ● ▲

Г) ◆ ● ■ □ ▲

Д) ◆ □ ● ▲ ■

Правильна відповідь: Б

Методичний коментар. Логіка розгортання думки в тексті В. Стуса побудована за принципом дедукції: від загальної фізичної вимоги до формування духовної автономії. Вихідним пунктом є звертання до сина із тезою про необхідність міцного тіла (◆), що деталізовано в наступному реченні (▲) через перелік конкретних вправ (тематичний зв'язок: *тіло – ноги, горло*). Перехід до усвідомлення критичності часу (●) зреалізовано через часовий маркер «через

шість років», що контрастує з попередніми щоденними вправами. Ця думка посилюється в реченні (■), де лексичний повтор кореня «набути» підкреслює незворотність втрачених можливостей. Кульмінацією та логічним підсумком тексту стає речення (□), де підсумковий сполучник «тож» замикає ланцюжок міркувань, переводячи тему із зовнішньої дисципліни в площину внутрішнього самоконтролю («свого судді»).

Завдання 2. Складнопідрядним реченням з кількома підрядними є

А) ▲

Б) ●

В) ◆

Г) ■

Д) □

Правильна відповідь: Д

Методичний коментар. Речення □ складається з трьох частин («Тож вироби в собі свого суддю», «щоб міг сам себе сварити», «якщо щось не так учинив»), друга й третя з'єднані підрядними сполучниками «щоб», «якщо».

Завдання 3. Орфографічну помилку допущено в реченні

А) ▲

Б) ●

В) ◆

Г) ■

Д) □

Правильна відповідь: Б

Методичний коментар. У реченні ● ужито слово «повір». Згідно з нормами українського правопису, дієслова в наказовому способі після «р» не мають м'якого знака (тверда вимова «р»), тож правильно писати «повір».

Завдання 4. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

А) ▲

Б) ●

В) ◆

Г) ■

Д) □

Правильна відповідь: А

Методичний коментар. У реченні ▲ сполучник «та» з'єднує два однорідні присудки (робити... та гартувати). Оскільки це одиничний єднальний сполучник, кому перед ним не ставимо.

Завдання 5. Синтаксичну роль присудка виконує слово, позначене цифрою

А) 1 (фізичні)

Б) 2 (дорослим)

В) 3 (завше)

Г) 4 (потім)

Д) 5 (якщо)

Правильна відповідь: Б

Методичний коментар. У реченні ● слово «дорослим» є частиною складеного іменного присудка (ти станеш дорослим). Для порівняння: «фізичні» – означення (вправи які?); «завше» – обставина (будь мужнім і розважливим коли?); «потім» – обставина (не набудуть коли?); «якщо» – не є членом речення (бо сполучник).

ВАРІАНТ 3

Завдання стосуються речень, що первісно становили зв'язний текст. Прочитайте речення й виконайте завдання до них (цифри в дужках позначають наступне слово).